

DECIZIE

12 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Valentina Clevadî
Galina Stratulat, Sveatoslav Moldovan
Dumitru Mardari, Iuliana Oprea

examinînd recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Espason Grup”, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Espason Grup” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Lorinela Grup” privind încasarea sumelor,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 17 iunie 2014, SRL „Espason Grup” s-a adresat cu cererea de chemare în judecată împotriva „Lorinela Grup” SRL, or. Anenii Noi privind încasarea datoriei, dobînzii de întîrziere, penalității și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul SRL „Espason Grup”, mun. Chișinău a declarat că, în baza contractului de antrepriză nr. 11 din 05 octombrie 2012, SRL „Espason Grup” s-a obligat să execute lucrările de tencuire interioară a suprafețelor cu tencuieli pe bază de ipsos la Spitalul raional Sîngerei din or. Sîngerei, str. N. Testemițeanu, 51, iar SRL „Lorinela Grup” s-a obligat să recepționeze lucrările executate și să achite costul acestora în termenii stabiliți în contract. Conform proceselor verbale de recepție a lucrărilor de construcție nr. 01 - 08 din martie 2013, SRL „Espason Grup” a recepționat lucrări în sumă de 1089440 lei. La fel, în baza contractului de antrepriză nr. 01 din 05 februarie 2013, SRL „Espason Grup” s-a obligat să execute lucrările de tencuire interioară a suprafețelor cu tencuieli pe bază de ipsos la spitalul raional Orhei, iar SRL „Lorinela Grup” s-a obligat să recepționeze lucrările executate și să achite costul acestora. Conform procesului verbal de recepție a lucrărilor de construcție nr. 01 din iunie 2013, SRL „Espason Grup” a executat și a predat, iar SRL „Lorinela Grup” a recepționat lucrări în sumă de 153560 lei. La fel, în baza contractului de antrepriză nr. 03 din 16 aprilie 2013, SRL „Espason Grup” s-a obligat să execute lucrările de tencuire interioară a suprafețelor din anexa școlii din satul Cruglic, raionul Criuleni, cu tencuieli pe bază de ipsos, iar SRL „Lorinela Grup” s-a obligat să recepționeze lucrările executate și să achite costul acestora. Conform

procesului verbal de recepție a lucrărilor de construcție nr. 01 din februarie 2013 și nr. 02 din iunie 2013, „Espason Grup” SRL, mun. Chișinău a executat integral și a predat, iar SRL „Lorinela Grup” a recepționat lucrări în sumă de 265000 lei. La fel, în baza contractului de antrepriză nr. 05 din 18 aprilie 2013, SRL „Espason Grup” s-a obligat să execute lucrările de zugrăvire interioară a suprafețelor în spitalul din raionul Sîngerei, str. N. Testemițeanu, 51, iar SRL „Lorinela Grup” s-a obligat să recepționeze lucrările executate și să achite costul acestora. Conform proceselor verbale de recepție a lucrărilor de construcție nr. 01-06 din mai 2013, SRL „Espason Grup” a executat și a predat, iar SRL „Lorinela Grup” a recepționat lucrări în sumă de 321510 lei. La fel, în baza contractului de antrepriză nr. 11/9 din 11 septembrie 2013, SRL „Espason Grup” s-a obligat să execute lucrările de tencuire interioară a suprafețelor cu tencuieli pe bază de ipsos în Centrul pentru tineret a satului Coșemița, raionul Dubăsari, iar SRL „Lorinela Grup” s-a obligat să recepționeze lucrările executate și să achite costul acestora. Conform procesului verbal de recepție a lucrărilor de construcție nr. la din septembrie 2013, SRL „Espason Grup” a executat și a predat, iar SRL „Lorinela Grup” a recepționat lucrări în sumă de 118800 lei. La fel, în baza contractului de antrepriză nr. 08 din 11 septembrie 2013, SRL „Espason Grup” s-a obligat să execute lucrările de zugrăvire interioară a suprafețelor în Centrul pentru tineret a satului Coșemița, raionul Dubăsari, iar SRL „Lorinela Grup” s-a obligat să recepționeze lucrările executate și să achite costul acestora. Conform procesului verbal de recepție a lucrărilor de construcție nr. 2a din decembrie 2013, SRL „Espason Grup” a executat și a predat, iar SRL „Lorinela Grup” a recepționat lucrări în sumă de 37800 lei.

Valoarea sumară a lucrărilor executate de SRL „Espason Grup” în baza contractelor sus menționate constituie 2215350 lei.

Menționează reclamantul că, potrivit pct. 2.6 din contractele de antrepriză, SRL „Lorinela Grup” s-a obligat să achite antreprenorului lucrările executate, în baza procesului verbal de recepție a lucrărilor, în termen de 3 zile lucrătoare de la data semnării procesului verbal. Însă, în pofida obligațiilor asumate, pîrîtul a achitat parțial costul lucrărilor executate, în sumă de 1350000 lei, astfel acumulând o datorie față de reclamant în valoare de 865 350 lei.

Încercările reclamantului de a soluționa litigiul pe cale extrajudiciară nu s-au soldat cu succes, fapt ce l-a determinat să se adreseze în judecată cu cererea respectivă.

Solicită reclamantul încasarea de la SRL „Lorinela Grup” în beneficiul SRL „Espason Grup” a sumei de 1115766 lei, inclusiv datoria de 865350 lei, penalități în mărime de 155763 lei și dobînda de întîrziere în sumă de 94653 lei, cît și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Anenii Noi din 27 martie 2015, acțiunea a fost admisă parțial. S-a dispus încasarea de la SRL „Lorinela Grup” în beneficiul SRL „Espason Grup” datoria în mărime de 865 350 lei, penalitatea în sumă de 155 763 lei, dobînda de întîrziere în sumă de 94 653 lei, taxa de stat în mărime de 33 472,98 lei și cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 5 000 lei.

La data de 14 aprilie 2015, SRL „Lorinela Grup” a depus cerere de apel, prin care a solicitat admiterea cererii, casarea hotărîrii și rejudecarea cauzei cu

pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de SRL „Espason Grup” împotriva SRL „Lorinela Grup” să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

În motivarea acesteia a indicat că, cu hotărârea indicată nu este de acord și consideră că aceasta urmează a fi casată, ca fiind una vădit neîntemeiată și ilegală, iar cazul rejudecat cu pronunțarea unei noi hotărâri.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2015, a fost respins apelul declarat de SRL „Lorinela Grup” și s-a menținut hotărârea Judecătorei Anenii Noi din 27 martie 2015.

Prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 iunie 2016, s-a admis recursul declarat de SRL „Lorinela Grup” și a fost casată integral decizia Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2015, emisă în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Espason Grup” împotriva SRL „Lorinela Grup” privind încasarea datoriei, cu trimiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Ulterior, la data de 17 octombrie 2016, SRL „Lorinela Grup” a depus cerere de apel suplimentară, prin care a adăugat că, pe parcursul examinării cauzei și anume la 19 martie 2015 a fost înaintată cerere cu privire la numirea expertizei în legătură cu informația parvenită de la IMSP Spitalul raional Sîngerei, precum că lucrările sunt necorespunzătoare, cade tencuiala de pe pereți, se aud goluri în mai multe porțiuni a pereților etc.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016 s-a admis apelul declarat de SRL „Lorinela Grup”, s-a casat hotărârea Judecătorei Anenii Noi, emisă la 27 martie 2015, în partea admiterii pretențiilor privind încasarea penalității și a dobânzii de întârziere, emițind în această parte o nouă hotărâre prin care s-a respins ca nefondată cererea de chemare în judecată a SRL „Espason Grup” împotriva SRL „Lorinela Grup” privind încasarea penalității și dobânzii de întârziere și s-a micșorat suma încasată cu titlu de taxă de stat de la 33472,98 lei pînă la 25961 lei. În rest hotărârea primei instanțe s-a menținut.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant și-au găsit în parte reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului, argumentele formulate în cererea de apel sunt parțial întemeiate.

Totodată, instanța de apel a indicat că, prima instanță a nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a aplicat greșit normele de drept material și normele de drept procedural și ca rezultat a emis o hotărâre parțial neîntemeiată.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 27.01.2017, SRL „Espason Grup” a înaintat cerere de recurs prin care solicită admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016, cu menținerea hotărârii Judecătorei Anenii Noi din 27 martie 2015.

În motivarea cererii de recurs, recurenta a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei recurate, menționînd că, instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și a apreciat incorect circumstanțele pricinii în raport cu probele prezentate.

La data de 20.03.2017, intimata SRL „Lorinela Grup” a depus referință la recursul declarat de SRL „Espason Grup” solicitînd respingerea acestuia ca fiind inadmisibil.

Potrivit art. 440 alin. (2) CPC, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Espason Grup” a fost considerat admisibil și transmis spre examinare într-un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Espason Grup” întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit materialelor cauzei, Colegiul constată că, la 17 iunie 2014, reclamanta SRL „Espason Grup” s-a adresat cu cererea de chemare în judecată împotriva „Lorinela Grup” SRL, or. Anenii Noi solicitând încasarea de la aceasta din urmă în beneficiul său a sumei de 1115766 lei, inclusiv datoria de 865350 lei, penalități în mărime de 155763 lei și dobânda de întârziere în sumă de 94653 lei, cât și compensarea cheltuielilor de judecată.

Instanța de fond a admis parțial acțiunea, a dispus încasarea de la SRL „Lorinela Grup” în beneficiul SRL „Espason Grup” datoria în mărime de 865 350 lei, penalitatea în sumă de 155 763 lei, dobânda de întârziere în sumă de 94 653 lei, taxa de stat în mărime de 33 472,98 lei și cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 5 000 lei, soluție, care în urma rejudecării cauzei, a fost casată parțial de instanța de apel în partea admiterii pretențiilor privind încasarea penalității și a dobânzii de întârziere, emițând în această parte o nouă hotărâre prin care a respins acțiunea ca nefondată și a micșorat suma încasată cu titlu de taxă de stat de la 33472,98 lei pînă la 25961 lei. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Colegiul susține ca fiind legală și întemeiată soluția dată de prima instanță, iar soluția dată de instanța de apel este ilegală, deoarece decurge din interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține următoarele circumstanțe de fapt și de drept.

Conform art. 512 alin. (1) și (3) din Codul Civil al RM, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face. Prestația trebuie să fie posibilă și determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice și bunelor moravuri.

Conform art. 513 alin. (1) din Codul Civil al RM, debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință și diligență la momentul nașterii, pe durata existenței, la momentul executării și stingerii obligației.

Conform art. 514 din Codul Civil al RM, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Constată Colegiul că, între părți au fost încheiate contracte de antrepriză nr. 11 la data de 5 octombrie 2012 la suma de 990 000 lei și întocmite procesele-verbale de recepție a lucrărilor de construcție cu nr. 01; 02; 03; 04; 05; 06; 07; 08, contractul de antrepriză nr. 01 din 5 februarie 2013 la suma de 151 360 lei și întocmit procesul-

verbal de recepție a lucrărilor de construcție cu nr. 01; contractul de antrepriză nr. 03 din 16 aprilie 2013 la suma de 229 240 lei și întocmit procesul-verbal de recepție a lucrărilor de construcție cu nr. 01; contractul de antrepriză nr. 04 din 17 aprilie 2013 la suma de 200 000 lei și întocmit procesul-verbal de recepție a lucrărilor de construcție cu nr. 01; 02, contractul de antrepriză nr. 05 din 18 aprilie 2013 la suma de 321 510 lei și întocmit procesul-verbal de recepție a lucrărilor de construcție cu nr. 01; 02; 03; 04; 05; 06, contractul de antrepriză nr. 11/9 din 11 septembrie 2013 la suma de 132 000 lei și întocmit procesul-verbal de recepție a lucrărilor de construcție cu nr. 1a; contractul de antrepriză nr. 08 din 11 septembrie 2013 la suma de 42 000 lei și întocmit procesul-verbal de recepție a lucrărilor de construcție cu nr. 2a. La data de 14 mai 2014 reclamantul a expediat în adresa pîrîtului scrisoare repetat, prin care a solicitat achitarea datoriei restante.

Reține Colegiul că, conform contractelor de antrepriză nr. 11 din 5 octombrie 2012, nr. 01 din 5 februarie 2013, nr. 03 din 16 aprilie 2013, nr. 04 din 17 aprilie 2013, nr. 05 din 18 aprilie 2013, nr. 11/9 din 11 septembrie 2013 și nr. 08 din 11 septembrie 2013 de către reclamantul SRL „Espason Grup”, mun. Chișinău s-au efectuat lucrări în mărime de 2 215 350 lei.

Constată Colegiul că, pîrîtul SRL „Lorinela Grup”, or. Anenii Noi și-a onorat obligațiile contractuale parțial în sumă de 1 350 000 lei, fapt dovedit prin ordinele de plată cu nr. 805 din 9 octombrie 2012 în sumă de 200 000 lei, plata pentru servicii în baza contractului nr. 11 din 5 octombrie 2012; nr. 886 din 6 noiembrie 2012 în sumă de 100 000 lei, plata pentru servicii în baza contractului nr. 11 din 5 octombrie 2012; nr. 1106 din 24 decembrie 2012 în sumă de 200 000 lei, plata pentru servicii în baza contractului nr. 11 din 5 octombrie 2012; nr. 428 din 7 februarie 2013 în sumă de 300 000 lei, plata pentru servicii în baza contractului nr. 11 din 5 octombrie 2012; nr. 659 din 18 aprilie 2013 în sumă de 200 000 lei, plata pentru servicii în baza contractului nr. 11 din 5 octombrie 2012; nr. 1038 din 18 iulie 2013 în sumă de 150 000 lei, plata pentru servicii în baza contractului nr. 11 din 5 octombrie 2012; nr. 1403 din 13 septembrie 2013 în sumă de 100 000 lei, plata pentru servicii în baza contractului nr. 11 din 5 octombrie 2012; nr. 1006 din 3 iulie 2013 în sumă de 100 000 lei (vol. I, f.d. 51-64).

Astfel, apreciază Colegiul că, datoria pîrîtului față de reclamantul SRL „Espason Grup”, mun. Chișinău constituie suma de 865 350 lei.

Reclamantul SRL „Espason Grup” mai susține, că pîrîtul urmează să achite și dobînda de întîrziere pentru perioada de întîrziere, în sumă de 94 653 lei.

Conform art. 619 alin. (2) din Codul Civil al RM, dobînda de întîrziere în cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul este 9 % peste rata dobînzii prevăzută de art. 585 Cod civil, dacă legea sau contractul nu prevede altfel, care la rîndul ei este egală cu rata Băncii Naționale a Moldovei.

Potrivit art. 617 alin. (2) lit. a) din Codul civil al RM – punerea debitorului în întîrziere, *nu este necesară somație* în cazul în care este stabilită o dată calendaristică pentru executarea obligației.

Astfel, reține Colegiul că, în total dobînda de întîrziere, pentru datoria de 865350 lei, calculată începînd cu 04.06.2013, 04.07.2013, 04.10.2013 și 04.01.2014 pînă la 30.05.2014, în dependență de contract și procesul verbal de predare-primire a lucrărilor, v-a constitui suma - 94653 lei.

Respectiv, Colegiul apreciază critic concluzia instanței de apel conform căreia pretențiile invocate de SRL „Espason Grup” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere sunt neîntemeiate în lipsa unor date concrete ce ar demonstra de unde se formează suma solicitată ca dobândă de întârziere și care sunt datele calculării termenului de încasare a acestor sume, or, conform contractelor de antrepriză semnate de SRL „Espason Grup” și SRL „Lorinela Grup”, în speță p. 2.5 într-un caz și p.2.6 în celelalte, „Beneficiarul achită Antreprenorului lucrările efectuate în baza procesului-verbal de recepție a lucrărilor în termen de 3 (trei) zile lucrătoare de la semnarea acestui proces-verbal”.

Totodată, conform p.7.2 din contractele de antrepriză semnate de SRL „Espason Grup” și SRL „Lorinela Grup” - „în cazul neachitării conform termenilor indicați în art.2.6 a prezentului contract, Beneficiarul se penalizează cu 0,1% din suma neachitată pentru suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere”.

Astfel, reține Colegiul că, dobânda de întârziere a fost calculată în baza contractelor încheiate între părți, care constituie suma de 94 653 lei.

Reclamantul SRL „Espason Grup” pretinde și la încasarea din contul pîrîtului penalitatea de întârziere pentru perioada de 180 zile.

Conform art. 624 alin. (1) din Codul Civil al RM, clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun.

Conform art. 268 lit. a) din Codul Civil al RM, termenele speciale de prescripție extinctivă se prescriu în termen de 6 luni privind încasarea penalității.

Conform p.7.2 din contractele de antrepriză, părțile au stabilit în caz de nerespectare a termenului de achitare, pîrîtul SRL „Lorinela Grup” este supus unei penalități în mărime de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere.

Astfel, reține Colegiul că, la data de 14 mai 2014 de către reclamant a fost expediată reclamația în adresa pîrîtului privind achitarea sumei datorate restante care constituie 865 350 lei, iar la 17 iunie 2014 a depus cererea de chemare în judecată privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată.

Astfel, reieșind din normele legale enunțate, conchide Colegiul că, penalitatea de întârziere în mărime de 0,1%, pe un termen de 180 zile, din suma restantă 865 350 lei, constituie 155 763 lei.

Reclamantul SRL „Espason Grup” pretinde și la cheltuielile de judecată pentru asistența juridică în mărime de 10 000 lei și taxei de stat în mărime 33 472 lei.

Conform art. 94 alin. (1) CPC RM, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată.

Conform art. 96 CPC RM, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsură în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Colegiul apreciază ca fiind justă concluzia instanței de fond care relevă că, suma de 10 000 lei invocată de reclamant ca cheltuieli legate pentru asistența juridică este exagerată și nu corespunde complexității cazului, numărului de ședințe la care a participat avocatul, etc. și se impune concluzia de a admite parțial cererea

reclamantului, și de a încasa de la pîrît pentru asistența juridică acordată, în beneficiul reclamantului suma de 5 000 lei, care este rezonabilă și destulă.

Astfel, Colegiul conchide că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia de a admite parțial acțiunea și de a încasa de la SRL „Lorinela Grup” în beneficiul SRL „Espason Grup” datoria în mărime de 865 350 lei, penalitatea în sumă de 155 763 lei, dobînda de întîrziere în sumă de 94 653 lei, taxa de stat în mărime de 33 472,98 lei și cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 5 000 lei.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele aduse de Societatea cu Răspundere Limitată „Espason Grup” și-au găsit confirmare în cadrul examinării prezentului recurs.

Ținînd cont de faptul că prima instanță a constatat și a elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea fondului cauzei, corect a aplicat legea materială, adoptînd o hotărîre legală și întemeiată, iar instanța de apel a adoptat o hotărîre ce reiese din interpretarea și aplicarea eronată a legii materiale, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Espason Grup”, de a casa decizia instanței de apel, cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În legătură cu cele relatate, conform art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

A admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Espason Grup”.

A casa decizia Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2016 și a menține hotărîrea Judecătoriei Anenii Noi din 27 martie 2015, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Espason Grup” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Lorinela Grup” privind încasarea sumelor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Valentina Clevadi

Judecători

Galina Stratulat

Sveatoslav Moldovan

Dumitru Mardari

Iuliana Oprea